

Kwaliteit van dyslexiebehandeling

Wat mag u verwachten van een
effectieve (dyslexie-)behandeling?

Ellen Loykens, Molendrift,

Landelijk symposium BALANS, 29 sept 2011

Kwaliteit

- Facetten van kwaliteit van hulpverlening
- Hoe stellen we kwaliteit vast?
- Wat kunt u als ouder verwachten?

Wat kan uw kind verwachten?

Wat moet een behandelaar aan kwaliteit bieden?

Werkzame zorg

- De organisatie
- De hulpverlener
- De specifieke methodiek

Werkzame interventie

- Algemeen werkzame factoren
- Specifiek werkzame factoren
 - voor de werksoort
 - voor de doelgroep
 - voor de specifieke methode

Effectbijdrage aan de interventie

Factor	Lambert c.s (1992)	v. Yperen 2020
Cliënt en omgevingsfactoren	40% (0,16)	13% (0,16)
Algemeen werkzame factoren	30% (0,12)	30% (0,36)
Placebo effect	15% (0,06)	15% (0,18)
Spec. methodiek	15% (0,06)	42% (0,50)
Totale effectgrootte	$d = 0,40$	$d = 1,20$

Client ↔ *Hulpverlener*

Accentverschillen in visie op kwaliteit

- Client gericht op vooruitgang in kwaliteit van leven en functioneren
- Hulpverlener gericht op vooruitgang in meetbare resultaten bijv. testgegevens

Hoe stellen we kwaliteit vast; prestatieindicatoren.

- **Vooruitgang op lezen en spellen**

- Woordjes lezen, tekst lezen

- Woordjes schrijven

- **Klanttevredenheid**

- Effectiviteit

- Kan je problemen beter oplossen dan voor de hulp?*

- Cliëntgerichtheid

- Kon je meebeslissen over de behandeling?*

Een goede hulpverlener

- Is deskundig
- Is open en transparant
- Werkt samen

Deskundigheid

- Up to date kennis van het vakgebied dyslexie, lezen en spellen, sociaal-emotioneel functioneren en co-morbide problematiek
 - Vaardigheden op het terrein van diagnostiek én behandeling: algemene principes en dyslexiespecifieke werkwijzen
 - Systematisch werken als ook verantwoording van de individuele behandelkeuzes
 - Vaardig in een effectieve therapeutische relatie
- Kan dit alles aan ouders en kind in begrijpelijke taal uitleggen

Open en transparant

- Duidelijk perspectief als vertrekpunt
- Concrete informatie van en voor ouders en kind over hulpvraag, werkwijze en doelen
- Regelmatige evaluatie en afstemming

Werkt samen

- Hulpvraag, doelen en voorkeuren van ouders en kind worden meegenomen in behandelplan
- Werkt waar nodig multi-systemisch bijv. in een gezamenlijke aanpak met de school
- Gedeelde omschrijving van de probleemsituatie, doelen en werkwijze leidt tot overeenstemming over behandelbeslissingen

Wat te verwachten?

- Start van de hulpverlening
- Diagnostiek
- Behandeling
- Afsluiting

Start van de hulpverlening

- Uitleg over de werkwijze naar ouders én kind
- Informatie over rechten en plichten
- Goede afspraak over:
 - De hulpvraag
 - De wijze waarop antwoord gegeven gaat worden:
invulling onderzoek, wijze van rapporteren,
tijdsplanning

Diagnostiek

■ Conclusie

- Dyslexie als lees- en spellingstoornis, factoren die daaraan ten grondslag liggen
- Persoonlijkheidsfactoren en evt. co-morbiditeit

■ Advies

- Inhoud van de behandeling, verwachte duur, verwachte effecten
- Wijze en moment van evalueren
- Verwachtingen t.a.v. samenwerking ouders
- Verwachtingen t.a.v. samenwerking school

Behandeling

- Fonologisch georiënteerde behandeling
- Aansluiten bij de persoonlijkheid en motivatie van het kind
- Uitleg over de problemen met lezen en spellen aan het kind en samen doelen en werkwijze vaststellen
- Stapgewijs werken
- Waar nodig deskundige inzet van ict-hulpmiddelen
- Werken naar verbetering van prestaties
- Werken naar verbetering van functioneren in de klas en dagelijks leven

Afronding

- Wat zijn de beoogde behandelresultaten?
 - Lezen en spellen op niveau
 - Goed mee kunnen komen in de klas
 - Om kunnen gaan met eigen sterke en zwakke plekken
 - Zelfstandig functioneren in eigen leef- en leersituatie
- Noodplan
- Afspraken over signaleren van terugval door kind, ouders en school